

دادستان رابطه حزب‌الله با سوری‌ها را در ترور حریری بر ملا می‌کند

به قلم [حنین غدار](#) (/fa/experts/hnyn-ghdar-0/)

۱۴ سپتامبر ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/prosecution-highlights-hezbollah-syrian-links-hariri-assassination
العربية (/ar/policy-analysis/alada-alam-yslt-aldw-ly-hzb-allh-wykhshf-rwabt-swryt-laghtyal-alhryry/))

درباره نویسنده

حنین غدار (/fa/experts/hnyn-ghdar-0/)

حنین غدار هموند فریدمن در برنامه گدولد در انستیتو واشنگتن است که بر سیاست کشورهای عربی متمرکز است. در این برنامه، مطالعات او در حوزه سیاست‌های شیعیان در سرزمین شام است.

تحلیل کوتاه

ادعانامه نهایی دادستان در اوایل این هفته ارتباط‌های روشن میان توطئه‌کنندگان یعنی چهره‌های ارشد حزب‌الله و رژیم اسد را نشان داد و در نتیجه جامعه بین‌المللی دیگر نمی‌تواند این‌ها را نادیده بگیرد.

سیزده سال پس از ترور رفیق حریری نخست وزیر لبنان در انفجار یک خودرو بمب‌گذاری شده در بیروت دادستان پرونده اوایل این هفته سرانجام ادعانامه نهایی‌اش را در دادگاه ویژه لبنان با دو افشاگری مهم ارائه کرد. یکی این‌که شواهد فراوانی در دست است که ارتباط میان رهبری حزب‌الله و عاملان قتل را تقویت می‌کند - از جمله اطلاعاتی درباره مسیر حرکت آن‌ها و ارتباطات‌شان پیش از حمله - و دیگری این‌که رژیم سوریه نیز در کانون این توطئه قرار داشته است.

ارتباط با حزب‌الله

ادعانامه نهایی (منتشر شده در قالب دو فایل پی‌دی‌اف بخش ۱ (<https://www.stl-tsl.org/crs/assets/Uploads/20180807-F3713-PUBLIC-PRV-COR-OTP-Final-Trial-Brief-EN-Web-Part-1.pdf>) و بخش ۲ (<https://www.stl-tsl.org/crs/assets/Uploads/20180807-F3713-PUBLIC-PRV-COR-OTP-Final-Trial-Brief-EN-Web-Part-2.pdf>)) بر

ارتباط‌های این گروه با چهار متهم پرونده یعنی سلیم جمیل عیاش حسن حبیب مرعی اسد حسن صبرا و حسین حسن عُنیسی متمرکز

بود. به گفته دادستان حسن نصر الله دبیر کل حزب‌الله به دفعات به این ارتباط اذعان کرده از جمله به این‌که «شبهه سیز» مخفی که متهمان از آن استفاده کرده‌اند در واقع بخشی از دستگاه امنیتی حزب‌الله بوده است.

داده‌های تله‌کام در ترکیب با شرایط سیاسی زمان و وابستگی سیاسی متهمان مدرک و سند اصلی در اثبات این ارتباط‌ها بوده است. رویه‌مرفته دادستان بیش از ۳۰۰ مدرک و ۳۰۷ گواهی شاهدان را بررسی کرده و نتیجه گرفته که حمله فوریه ۲۰۰۵ به عنوان بخشی از یک مأموریت پیچیده و چندوجهی اجرا شده که تنها می‌توانسته نتیجه یک توطئه باشد.

یکی از پیشرفت‌های اصلی دادرسی از این جهت بوده که نشان می‌دهد چطور مسیر حرکت حریری در جریان دیدار مشهورش در ماه دسامبر ۲۰۰۴ با نصر الله در حومه حریک بیروت و پس از آن تحت نظر بوده است - در حالی که نه حریری مکان ملاقات را از قبل

می‌دانست و نه تیم حفاظتی او^۱ با این‌همه مهم‌ترین افشاگری این هفته مطرح شدن نام رییس امنیت حزب الله و افق صفا بود که ظاهراً حلقه ارتباط این گروه با رژیم سوریه بوده است^۲ به گفته دادستان صفا «بخشی از چرخه ارتباطاتی با [مقام ارشد نظامی حزب الله مصطفی] بدرالدین و عیاش بوده است که بلافاصله قبل از فعالیت آماده‌سازی نهایی در ساعات اولیه صبح روز حمله انجام شده است». و در شب قبل از ترور محل تماس تلفن‌های صفا و بدرالدین نشان می‌دهد که هر دو در یک محدوده بوده‌اند^۳ علاوه بر این عیاش درباره تحت نظر گرفتن حریری قبل از عملیات و خریداری کامیونت میتسویشی به کار رفته برای بصب‌گذاری با بدرالدین هماهنگی کرده است^۴

ارتباط با سوریه

رستم غزاله رییس وقت اطلاعات نظامی سوریه در لبنان به دفعات از حارة حریک دیدن کرده بود و در تماس مرتب با صفا بوده است و دادستان ادعا کرد که این فعالیت تحت شرایط بسیار خاصی آغاز شد: پس از جلسه فوریه ۲۰۰۵ اپوزیسیون لبنان در هتل بریستول بیروت که در آن شرکت‌کنندگان خواستار پایان دادن به اشغال نظامی سوریه شده بودند^۵ گزارش دادستان حاکی است که دیدارهای غزاله و طرف‌های حزب‌الله بخشی از یک الگوی رفتاری است که همیشه پس از چالش‌های کلیدی در برابر تسلط سوریه بر لبنان تکرار می‌شود و درست پیش از ترور حریری در همان ماه نیز انجام شد^۶

دادستان نتیجه‌گیری کرده است که: «وقتی این وقایع را در بافت زمانی خود قرار دهیم منطق و انگیزه پشت رفتار شبکه‌های ارتباط آشکار می‌شود^۷» در واقع انگیزه و عمل مقامات سوری و حزب‌الله در آن زمان ارتباط تنگاتنگی داشته و واکنش متناظر شبکه‌های مخفی درگیر در توطئه این نتیجه را تقویت می‌کند که یک طرف واحد آن را عملیاتی کرده متهمان هم کار هماهنگی را به عهده داشته‌اند و بدرالدین بر آن نظارت داشته است^۸

گام‌های بعدی

حکم نهایی تا پنج یا شش ماه دیگر صادر نمی‌شود ولی لبنان یا جامعه بین‌المللی نباید افشاگری‌های ادعانه‌های نهایی دادستان را سبک بشمارد^۹ اگر دادگاه حزب‌الله را برای قتل نخست وزیر مقصد بداند کشورهای سراسر جهان آن را سازمانی جنایتکار تلقی خواهند کرد^{۱۰} و این شامل دولت‌های اروپایی نیز می‌شود چرا که اگر دادگاهی بین‌المللی رسماً به این نتیجه برسد که حزب‌الله این ترور را انجام داده کار کردن با «شاخه سیاسی» این سازمان برای این کشورها دشوارتر خواهد شد^{۱۱} در واقع چنین یافته‌ای باید آن‌ها را سرانجام به این نتیجه برساند که حزب‌الله را در کلیت‌اش یک سازمان تروریستی بدانند نه این‌که به رویکرد ناستوار ارتباط با «شاخه‌ها»ی آن ادامه دهند^{۱۲}

به طریق مشابه اگر حزب‌الله همچنان بخشی از دولت باقی بماند روابط بین‌المللی با نهادهای دولتی لبنان نیز به شدت مشکل‌دار خواهد شد^{۱۳} در سال ۲۰۰۴ قطع‌نامه ۱۵۵۹ شورای امنیت سازمان ملل از سوریه درخواست کرد که نیروهای‌اش را عقب بکشد و به مداخله در سیاست داخلی لبنان پایان بدهد^{۱۴} دمشق به طور کلی به این درخواست تن داد ولی بخش دوم قطعنامه – که خواستار انحلال همه نیروهای شبه‌نظامی لبنانی و غیرلبنانی شده بود – هنوز اجرا نشده است^{۱۵} خواست‌های دیگر قطعنامه که مدت‌هاست به تعویق افتاده در قطعنامه ۱۷۰۱ آمده است که خواستار علامت‌گذاری حدود مرزی سوریه و لبنان است^{۱۶}

نصراً که احتمالاً پیشرفت بالقوه در فرایند دادرسی را حس کرده بود در سخنرانی ۲۷ اوت به دادگاه و حامیان آن هشدار داد که «با آتش بازی نکنند». هر بار که حزب‌الله به این شکل تهدید می‌کند تصمیم‌گیران داخل و خارج از لبنان از ترس ایجاد بی‌ثباتی محلی به خواسته‌های این گروه کمابیش تن می‌دهند^{۱۷} مثال‌های زیادی از این نوع دلجویی‌ها وجود دارد از قبیل قانون انتخاباتی که پیروزی جناح حزب‌الله را در انتخابات پارلمانی امسال تسهیل کرد یا وقایع می سال ۲۰۰۸ که این گروه از سلاح علیه سایر شهروندان لبنانی استفاده کرد ولی به مشارکت‌اش در یک دولت اتحاد ملی و توافق دوحه ختم شد^{۱۸}

اما این بار اتهام‌ها علیه حزب‌الله از سوی نهادی بین‌المللی خواهد بود و دولت‌های خارجی به جای شانه خالی کردن باید مستقیماً با این مسئله برخورد کنند^{۱۹} ایالات متحده آمریکا و سایر کشورها نباید از شبخ بی‌ثباتی بهراسند – بر عکس این‌که به حزب‌الله اجازه بدهند از زیر بار قتل حریری بگریزد فقط باعث تحریک تنش‌های فرقه‌ای می‌شود که عامل واقعی بی‌ثباتی در سراسر منطقه است^{۲۰}

به طور خاص واشنگتن و دولت‌های اروپایی باید آماده باشند که پذیرش هر دولت تازه لبنان را که شامل چهره‌های حزب‌الله به ویژه در عرصه امنیت باشد به تعویق بیندازند^{۲۱} آن‌ها باید درباره هر گونه نفوذ احتمالی حزب‌الله بر تصمیم‌های امنیتی نیز بیروت را به پرسش بگیرند^{۲۲} نخست وزیر سعد حریری به حمایت قوی و یکدست بین‌المللی برای مقاومت در برابر ارباب این گروه نیاز دارد^{۲۳} برای حمایت از نهادهای دولتی لبنان حزب‌الله را باید دور نگه داشت و این مستلزم هماهنگی نزدیک است^{۲۴}

و سرانجام این‌که افشاگری‌ها درباره نقش سوریه در این ترور باید نقطه پایانی بر این تصور باشد که بشار اسد می‌تواند بخشی از آینده سیاسی کشورش باشد^{۲۵} حتی اگر دولت‌های غربی و عربی مایل باشند که اقدامات بیرحمانه او علیه مردم خودش را نادیده بگیرند متهم شدن حقوقی رژیم او به دست داشتن در قتل یک رهبر سیاسی خارجی باید عواقبی داشته باشد^{۲۶}

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۲ ۱۱

♦
Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology\)](#)

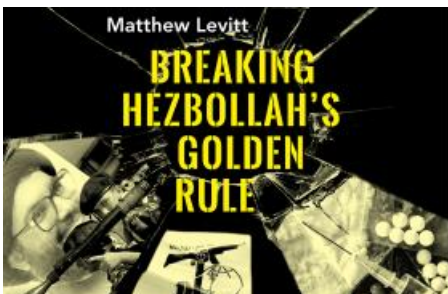
BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

فوریه ۲۰۲۲ ۱۱

♦
Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

فوریه ۲۰۲۲ ۹

♦
Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/trwrysm/\) تروریسم](#)

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/swryh/\) سوریه](#) [\(fa/policy-analysis/lbnan/\) لبنان](#)